

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Leonard Mociulschi, în fruntea vânătorilor de munte

Viorel HORJ

Mult mai târziu știind, în sfârșit, cum bate ceasul istoriei am rămas șocat când colegul de la Muzeul Țării Crișurilor, Ion Marinescu, stabilit ulterior în Germania, mi-a mărturisit că a fost ultimul martor al dispariției tragice a eroului. Acesta locuia la Brașov, în condiții promiscue și ținut la pat de o boală care-l proiectase într-o degradare fizică ireversibilă. Funcțiile biologice nu mai puteau fi controlate. În asemenea condiții a luat un ultim interviu bravului comandant al Vânătorilor de Munte, imposibil să-și comande acum propriilor lui procese biologice. Cine citește acest interviu habar nu are ce se ascunde dincolo de cortina de cuvinte.

Mociulski își dovedea încă o dată rectitudinea morală. Nu-și înfiera torționarii care l-au chinuit prin pușcării ci, în ultimul lui ceas, făcea recurs la legământul ostășesc, niciodată trădat. Ținea oglinda în fața realității și nu-i tremura mâna. Veninul lui se transformase în miere, încrâncenarea în zâmbet, suferința în cântec, fie el și de lebedă. Generalul vorbea cu interlocutorul său (sfidându-și condiția fizică prăbușită în cloaca proletară a vremii) de la înălțimea principiilor etice prin relieful înalt al cărora și-a purtat ființa și conștiința în fruntea Vânătorilor de Munte. Și ca el au fost alții pentru că altminteri toată istoria noastră n-ar fi fost decât un *lamento*, I-ar fi lipsit componenta esențială, cea de *magistra vitae* (îndrumătoare a vieții).

Scriu toate acestea având în față o carte intitulată „**Serviciul credincios**” și editată la Casa de presă G.P. – Oradea de Asociația Națională a Veteranilor de Război, Filiala Bihor. În sfârșit, se adună între două coperte (ultimul lor cuvânt) veteranii care n-au căzut încă pe un alt câmp de bătălie (cel al senectuții) de pe toate plaiurile lui Menumorut. Și o fac la apelul „Stimate veteran bihorean” adresat celor în viață de col.(r) Ioachim Sima (președintele A.N.V.R. – Filiala Bihor) și de col.(r) Ionescu Perșa, semnatarii unui remarcabil bilanț privind activitatea filialei. Să nu uităm, stimați cititori că vârsta medie a veteranilor bihoreni depășește binișor 80 de ani. Ei bine, în pofida ei, sau poate tocmai de aceea, ei au răspuns tinerește chemării încredințând tiparului rânduri emoționale smulse (așa cum au fost și gloanțele inamice) din propria lor ființă în decisiile lor confruntări cu destinul. Nu știu dacă această carte a fost gândită ca un Raport la ordinul Comandantului. Oricum metafora este seducătoare și cu toate că n-a intrat în calculul alcătuirii volumul acesta o confirmă involuntar. Pentru că „Serviciul credincios” nu este decât o chemare în numele unei instanțe militare abstracte a ostașului fidel cauzei înalte pentru a-și prezenta raportul după ce s-a întors de pe câmpul de luptă.

Firește, ostașul este acum octogenar, lăsat de mult „la vatră” și trecut prin atâtea „bătălii” ale vieții. Dar mărturia lui poate fi o remarcabilă lecție de inițiere pentru tinerele generații. Aproape toate „rapoartele” volumului încep cu „Mă numesc...”, „Sunt veteranul...”, „Subsemnatul...”, formule de adresare directă echivalente cu o chemare la ordin. Ordinul este impersonal, iar soldatul... generic. Cu atât mai bine pentru carte. Ea devine astfel, un document gata să vorbească în orice timp și în orice loc despre faptele exemplare ale unor oameni „condamnați” să aștepte mereu revanșa posterității pentru ingratitudea contemporanilor.

Trecem zilnic pe lângă ei (cei care au mai rămas) ocolindu-i cu bună știință de teama de a nu ne reține cu mania lor fabulatoare. Ea începe de fiecare dată cu „Dragul meu, eram în anul...” și din acel an până în prezentul narațiunii este o distanță de decenii. Ne scuzăm de fiecare dată politicos abandonându-i în stradă. Nu se știe, vai, că pentru ei *viața trebuie povestită pentru a fi continuată*.

Dar acum povestea vieții lor o avem în această carte. Una plină de mărturisiri și învățăminte. Mă întristez însă că nu văd în ea numele tatălui meu. Nici n-avea cum fi. El a trecut la cele veșnice în

primăvara tuturor speranțelor de după iarna nemulțumirilor noastre care au răbufnit în acel însângerat Decembrie '89. Uniforma lui ciuruită de gloanțe și decorațiile primite nu i-au mai fost de folos nici *post mortem* și aceasta pentru că mama l-a urmat înainte ca actele recunoașterii să se întoarcă de pe întortocheatele drumuri ale birocrăției. Și ca un făcut, socrul meu colonel în rezervă și erou al luptelor de la Păuliș, n-a fost pus nici până astăzi în drepturi, conform unei legi promulgate de câțiva ani, cu petecul de pământ pe care l-a eliberat în toamna fierbinte a anului 1944.

Poate că asemenea răbufniri subiective nu-și au locul atunci când scrii despre o carte atât de emoționantă. Mi-le reprim însă cu inima ușoară gândindu-mă că jertfa, sacrificiul și...frustrarea au fost purtate mereu în ranițele veteranilor¹.

Viorel Horj

Luptă a vânătorilor de munte i-au adus lui Leonard Mociulschi o frumoasă neconținut de for e superioare și de care de luptă, a i rezistat cu îndârjire recompensă: avansarea la gradul de colonel (1 aprilie 1937) și numirea la sub bombardamentul violent al artileriei sovietice. Atacurile repetate ale comanda Grupului 5 Vânători de Munte din Sighetul Marmaiei (1 inamicului din zilele de 25-28 septembrie 1941 au fost oprite cu vigoarea noiembrie 1937), având în subordine Batalioanele 9 și 10 Vânători de și sângele vostru... În fața mormintelor proaspăt deschise, în care zac Munte și Divizionul 5 Vânători de Munte. Până în august 1940 colonelul bravii ostași din Brigada 1 Mixtă Munte, căzu i în lupta eroică și dârză Mociulschi, s-a ocupat de instruirea efectivelor, pentru apărarea grani ei de sus inută timp de 11 zile și nop i contra celor mai vijelioase atacuri nord împotriva unei invazii străine. moscovite, mă înclin cu smerenie...”.

La 7 august 1940 colonelul Mociulschi a fost numit la comanda Colonelul Mociulski, ajutat de șeful Biroului Opera ii al brigăzii, a Grupului 4 Vânători de Munte din Bistrița-Năsăud. A trăit, cu multă durere condus trecerea subunităților pe malul estic al Niprului, pe podul de la sufletească, tristele zile ale răpirii păr ii de nord a Transilvaniei prin Berislav, și angajarea lor, la 25 septembrie, la ac iunile de apărare, în Dictatul de la Viena (30 august 1940), eveniment care l-a îndârjit în flancul drept al Corpului de Munte (localitățile Malaia, Belozerkă, activitatea de instruire a personalului din subordine. Timoșevka), la nord-vest de Marea de Azov. Rezultatele pozitive în muncă i-au adus colonelului Leonard La 29 octombrie 1941 Brigada 1 Mixtă Munte a pătruns pe frontul Mociulschi o bine-meritată promovare în funcția de comandant secund al din Crimeea, pe la Ciongar, împreună cu Brigada 8 Cavalerie română. La 7 Brigăzii 1 Mixte Munte Brașov (10 februarie 1941), al cărei comandant era noiembrie efectivele brigăzii au ajuns pe aliniamentul jalonat de localitățile generalul Mihail Lascăr. Împreună au întreprins măsuri pentru instruirea tătarești: Uskut, Sudak, Kuciuk, Otusi și Uzek. Colonelul Mociulschi a pentru luptă a unităților din subordine: Grupurile 1 și 2 Vânători de Munte, introdus Grupul 1 Vânători de Munte pe frontul de la Sevastopol, luptând Grupul 1 Artilerie Munte, cu Divizioanele 1 Obuziere Munte și 2 Tunuri alături de Divizia 72 Infanterie germană, până la 20 decembrie, reușind să Munte, și Batalionul 2 Pionieri Munte. În preajma intrării României în cucerească Dealul Carela de la periferia Sevastopolului. război, efectivul brigăzii s-a ridicat la 11.628 militari, pregătiți în aplicații și Avansat general de brigadă, la data de 24 ianuarie 1942, Leonard exerciții metodice efectuate pe crestele Munților Bucegi.

¹ Viorel HORJ, Articol publicat în *Crișana Plus* – nr.49/17.12.2000

145 ani de la proclamarea
Independenței României

Mociulschi a fost comandant secund al Diviziei 1 Munte și după plecarea în Vânătorii de munte din Brigada 1 Mixtă Munte au trecut la altă funcție a generalului Mihail Lascăr. ofensivă, în zorii zilei de 3 iulie 1941, eliberând, în aceeași zi, orașul La 10 martie 1942 generalul Mociulschi a fost numit comandant Șturojine și, la 5 iulie, orașul Cernăuți (capitala Bucovinei), după care au secundat la Brigada 3 Mixtă Munte (la 15 martie 1942 brigăzile de munte și trecut Prutul, respingând inamicul spre Nistru, râu pe care l-au forțat, în cavalerie s-au transformat în divizii) și apoi, la 25 aprilie 1942, comandant ziua de 17 iulie, în zona localității Voloskova - Korzlov. Brigăzile de secund la Divizia 4 Munte, comandată de generalul de divizie Gheorghe vânătorii de munte au fost dirijate către Bug și Nipru. Manoliu, divizie care se afla în apărarea litoralului Mării Negre, între Brigada 1 Mixtă Munte a desfășurat lupte crâncene între Nistru și localitățile Sudak și Alușta. Ajutat de ofițerii din statul major, generalul Bug, reușind să traverseze Bugul la 20 august. După trecerea Niprului, în Leonard Mociulski a îmbunătățit sistemul de apărare și minare a direcțiilor septembrie, cu mari pierderi în oameni și tehnică de luptă, colonelul probabil de debarcare a inamicului. Leonard Mociulschi, din ordinul comandantului Brigăzii 1 Mixtă Munte, a în luna iunie 1942 Divizia 4 Munte a fost introdusă pe frontul de la editat Ordinul de zi din 11 octombrie 1941: „Ostași ai Brigăzii 1 Mixtă Sevastopol, remarcându-se în luptele de la Wald Kruze, Wald Nohe și Munte! După trecerea Niprului a înlocuit trupele Diviziei 1 Munte Kegel. În septembrie 1942 generalul Mociulski a organizat apărarea germană pe poziția din fața satului Timoșevka, îndurând cele mai litorale Mării Negre, între Feodosia și Kerchi, cu efectivele diviziei. Înverșunate atacuri date de sovietici pe care le-a înzdrăvit prin bravura și Experiența acumulată în conducerea trupelor de vânătorii de munte eroismul vostru legendar. Sub focul ucigător al aviației inamice, ataca și capacitatea sa organizatorică i-au îndreptat pe șefii direcției să-l 382 Veterani din județul Suceava Veterani din județul Suceava 383

1. promoveze pe generalul Leonard Mociulschi la comanda Diviziei 3 Munte, Ungariei, fiind oprită, la 16 octombrie, de o puternică rezistență inamică la la 6 octombrie 1942, după numirea generalului Radu Korne în funcția de Koyar, pe care l-a eliberat, prin mari sacrificii, în noaptea de 16/17 comandant al Diviziei 8 Cavalerie. octombrie. În seara zilei de 19 octombrie 1944 a intrat în Debrețin, Divizia 3 Munte se găsea în Kuban, în apropiere de Krasnodar - împreună cu Diviziile „Tudor Vladimirescu” și 337 Infanterie sovietică. Abinskaia, având în compunere Grupurile 3 și 6 Vânătorii de Munte, cu Prin atacuri succesive Divizia 3 Munte a ajuns, până la 31 Batalioanele 5, 6, 11, 12, 21 și 22 Vânătorii de Munte, precum și Grupul 23 octombrie 1944, pe malul drept al Tisei, la sud de Tiszadada. Forțând Tisa, Artilerie Munte, cu Divizioanele 1 Tunuri Munte și 3 Obuziere Munte. Divizia 3 Munte a ajuns, la 21 noiembrie, în apropiere de Miscolc. De la 23 Divizia a primit misiunea să interzică pătrunderea inamicului în Bazinul noiembrie a acționat ofensiv pentru cucerirea munților Bukk, eliberând Kuban și a apărât cu strășnicie comunicația Krimskaia - Krasnodar. localitățile Homor, Nagyvisnyo, înămea Balvány, și ajungând, la 16 Împreună cu unitățile Diviziei 9 Infanterie germană, Divizia 3 Munte a decembrie, în valea râului Szilvas. Înaintând și eliberând alte localități constituit Grupul „Abin”. Sub conducerea generalului Mociulschi, Divizia 3 ungare a ajuns, la 1 ianuarie 1945, la râul Ipel, realizând capete de pod în Munte a apărât eroic sectorul încredințat, respingând toate contraatacurile localităților Ipolitarnok și Kaonda. inamicului. În nopțile de 21/22 și 22/23 februarie 1943 Divizia 3 Munte s-a în pofida rezistenței inamicului, pe teritoriul Slovaciei Divizia 3 repliat la vest de Abinskaia, în capul de pod Kuban. În perioada septembrie Munte a eliberat, la 4 ianuarie 1945, localitatea Velika. Împreună cu trupele 1942 - februarie 1943 militarii diviziei au primit 7 ordine „Mihai Viteazu” sovietice a eliberat, la 12 ianuarie 1945, orașul Lucenec.

2. Ajunsă pe pantele și 384 ordine „Crucea de Fier” germană, clasa a II-a. Divizia a pierdut în munții Javorina, la 29 ianuarie, a desfășurat lupte extrem de grele pe acea perioadă 4.506 militari. direcția Abelova - Homy - Tisovuk - Neresnice (18 februarie 1945), De la data de 16 iulie 1943 Divizia 3 Munte a fost trecută în contribuind la cucerirea masivului muntos. În continuare a luptat la Crimeea, ocupând dispozitiv de luptă pe coasta de nord a Peninsulei Kerchi. Kralova, Kozelnic, și, înaintând spre râul Hron, a reușit să cucerească După retragerea de la Kerchi, Divizia 3 Munte a luptat, de la 15 aprilie 1944, capete de pod și a trecut râul, la 28 martie. După 4 aprilie 1945 efectivele pentru apărarea Sevastopolului, luând în subordine, de la 25 aprilie, și diviziei au ajuns în munții Nitra, grupându-se în apărare. Înaintând prin resturile Diviziei 19 Infanterie. La 10 mai efectivele rămase în viață au fost lupte foarte grele a traversat

145 ani de la proclamarea
Independenței României

Râul Vah, la 6 aprilie. evacuate în ară, stabilindu-se în garnizoanele de pace. La 8 aprilie 1945 generalul de divizie Leonard Mociulski a fost Avansat la gradul de general de divizie, Leonard Mociulski a chemat în ară, lăsând comanda Diviziei 3 Munte generalului Pompeius condus, după 23 august 1944, efectivele Diviziei 3 Munte (subordonate Demetrescu, care comandase Divizia 2 Infanterie. Generalul de corp de Corpului 7 Armată, comandat de generalul Nicolae Șova) la apărarea văilor armată Ion Boi eanu, comandantul Corpului 4 Armată, sub ordinele căruia a Crișului Negru, repliindu-se, la 13 septembrie, la circa 15 km sud-est de ac ionat Divizia 3 Munte în nord-vestul Ungariei și pe teritoriul Beiuș, pe care l-a pierdut la 17 septembrie. Cehoslovaciei, l-a notat pe generalul Leonard Mociulski, în primăvara La 22 septembrie, prin lupte avântate, marea unitate a eliberat anulul 1945: „Comandant de război prin excelență, care și-a condus cu Beiușul și a continuat înaintarea spre Oradea, pe direc ia Uileacul de Beiuș competență marea unitate în toate opera iile din mun ii Ungariei și din - Mocraz - Tinca - Cheresig, ajungând la 27 septembrie pe aliniamentul mun ii Slovaciei”. Sosit în ară, generalul de divizie Leonard Mociulski a Iclod - Sântandrei - Traian - Toboliu - Roit, unde a trecut în defensivă. La 2 fost numit, la 8 aprilie 1945, la comanda Corpului de Munte, func ie octombrie efectivele diviziei au ajuns pe aliniamentul Cefa - Berechiu. îndeplinită până la 12 mai 1945. Apoi a îndeplinit alte func ii în Marele Stat La 11 octombrie Divizia 3 Munte a început luptele pentru eliberarea Major, până la 9 mai 1946, când a fost trecut în rezervă. orașului Oradea, ac ionând între calea ferată și Crișul Repede. La 13 Asemenea altor cadre militare valoroase, la 12 august 1948 octombrie a depășit frontiera româno-maghiară, contribuind la eliberarea generalul de divizie Leonard Mociulski a fost arestat și trimis, fără a fi 384 Veterani din jude ul Suceava Veterani din jude ul Suceava 385

3. judecat, în Colonia de Muncă de la Canalul Dunăre - Marea Neagră, unde a Colonel Constantin-Andrei POPESCU îndurat cu stoicism calvarul unui regim de deten ie foarte dur. După șapte ani și două luni de deten ie, la data de 10 octombrie 1955 generalul Mociulski a fost eliberat, iar în anul 1964 a fost repus în drepturi, fiind Constantin-Andrei Popescu s-a născut la data de 9 octombrie 1929 avansat general de corp de armată. Cu acest prilej i s-a aprobat să poarte în localitatea Mănăstioara, jude ul Suceava, zonă care amintește de plăieșii uniforma militară. lui Bogdan Vodă, Ștefan cel Mare și Sfânt și ai lui Petru Rareș, care i-au În anul 1967 generalul de corp de armată Mociulski a publicat alungat pe maghiari, tătari, turci și polonezi, păstrând integre hotarele lucrarea memorialistică „Asaltul vânătorilor de munte”, în care a relatat Moldovei. Soarta a fost crudă fa ă de el și fra ii săi, copiii rămânând orfani ac iunile de luptă ale Diviziei 3 Munte desfășurate în perioada 23 august de tată la o vârstă fragedă. Pentru a le cinsti memoria și a îndeplini dorin a 1944 - 12 mai 1945. Inima sa a încetat să mai bată la 15 aprilie 1969, într-o părin ilor și a învă ătorului din sat, Constantin Popescu a îmbrăcat haina căsu ă modestă din Brașov, fiind incinerat la Crematoriul Uman din militară. Fiind primit copil de trupă, sub ocrotirea Regimentului 8 Vânători București. Cenușa corpului său a fost presărată pe cele mai înalte piscuri (Infanterie) din Cernău i, a urmat și cursurile Liceului „Aron Pumnul” din montane din România, pentru gloria și nemurirea trupelor de vânători de același oraș. munte pe care le-a iubit. După încheierea războiului armata a fost trecută la statutul de pace, A fost decorat cu ordine militare și civile: „Coroana României”, operându-se modificări în organizarea sa. Astfel, la 1 iunie 1945 s-a „Steaua României”, „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, „Tudor Vladimirescu”, desfiin at Corpul Copiilor de Trupă. În situa ia creată, Constantin-Andrei clasa a III-a, „Crucea de fier” (ordin german), „Steagul Roșu” (ordin Popescu a lucrat la Siret, Rădău i și Suceava, ca vânzător, bibliotecar, maghiar) și alte medalii românești și străine, militare și civile. pedagog la o școală profesională și brigadier voluntar pe șantierele de lucru ale tineretului: Agnita-Botorca, Bumbști-Livezeni, Salva-Vișeu. BIBLIOGRAFIE Maturizat în lupta cu greutate ile vie ii, în toamna anulul 1948 Arhivele Militare Române – C.M.J. Brașov/1979, Curent 601. Constantin-Andrei Popescu a sus inut examenele de admitere la Școala Militară Ofi eri Artilerie din Sibiu (mutată în vara anulul 1948 de la Pitești), în localul de pe strada Cibirului, unde fusese cartiruit Corpul 7 Armată. Cunoștin ele acumulate în liceu și obișnuin a cu via a grea de șantier l-au ajutat să se acomodeze ușor cu cerin ele vie ii militare. A fost încadrat ini ial în Bateria 5 elevi și, ulterior, în Bateria 2 elevi, comandată de căpitanul Nicolae Neam u, un ofi er de artilerie bine pregătit, exigent, dar drept, bun instructor și pedagog. Despre timpul petrecut în școală, colonelul Popescu își amintește: „Pentru mine această perioadă de acomodare s-a derulat mai ușor. Pentru unii colegi, care au schimbat chipiul de licean și servieta cu căr i și caiete cu

145 ani de la proclamarea
Independenței României

cascheta și boneta de elev de școală militară, acomodarea a fost mai grea”. Depășind cu bine perioada de adaptare, lucrurile au intrat pe făgașul firesc al vieții militare, cu multe ore de pregătire la clasă, în sălile de documentare, în remizele cu tunuri și obuziere, pe platoul școlii pentru instruirea de front și deprinderea funcțiilor de servanți în grajdurile cu cai de călărie și tracțiune, care trebuiau hrăniți și îngrijiți, în poligonul de tragere 386 Veterani din județul Suceava Veterani din județul Suceava 387

4. cu armamentul de infanterie de la Valea Cibinului, sau cel de tragere cu tunurile și obuzierele de la Șura Mare. În perioada 1968-1977, locotenent-colonel Constantin Popescu a tunurile și obuzierele de la Șura Mare. În cadrul său au fost și ceilalți elevi, fost cadru didactic în cadrul Școlii de Maiștri și Subofiери de Tancuri Auto Constantin Popescu și-a însușit în timp relativ scurt noțiunile de bază ale din Pitești și la Școala Militară Ofiери Rezervă nr. 1 București. artileriei, regulamentelor și cursurilor strict necesare viitorului ofi er de Din anul 1978 ofi erul și-a desfășurat activitatea în cadrul artilerie. La data de 30 decembrie 1949 a fost avansat la gradul de Comandamentul Militar Teritorial București și, după avansarea la gradul locotenent, luându-și bun rămas de la profesori și colegii de clasă. Dintre de colonel, la Marele Stat Major, în funcția de ofi er 1 în Direcția aceștia căiva au urcat pe cele mai înalte trepte ale ierarhiei militare: Organizare, Mobilizare, Planificare și Înzestrare. În ultima funcție colonelul generalul de armată Victor Stănculescu (fost lociitor și ministru al Forțelor Armatei Constantin Popescu a desfășurat o bogată activitate pentru elaborarea Armatei), generalul de divizie Dumitru Foteșcu (fost șef de stat major la documentele, evidența resurselor umane în timp de pace și război, Armata 1-a) și alții. colaborarea la întocmirea de regulamente și instruirea pentru Comandamentele Militare Teritoriale și Centrele Militare, referitoare la La data de 15 ianuarie 1950 locotenentul Constantin Popescu s-a înereză evidenței recruților, pregătirea și desfășurarea activităților de prezentat la Regimentul 15 Artilerie din Focșani, în funcția de comandant recrutare-încorporare, precum și întocmirea programelor pentru elaborarea de pluton obuziere. La numai câteva luni de la prezentarea în această planurilor informatizate. unitate, în urma rezultatelor obținute în instruirea subunității, ofi erul a fost La data de 18 martie 1986 colonelul Constantin Popescu, în vârstă promovată în funcția de comandant de baterie și adjutant superior de de 57 ani, a fost pensionat. divizion. În perioada martie 1952 - ianuarie 1953, locotenentul Constantin Colonelul Constantin Popescu se numără printre membrii fondatori Popescu a frecventat Cursul de comandanți baterii și divizioane, în cadrul al Ligii Naționale a Ofi erilor în Rezervă și Retragere, transformată în Centrului de Instruire al Artileriei din Tabăra „Mihai Bravu”. Obținând Uniunea Națională a Cadrelor Militare în Retragere și în Rezervă. A făcut rezultate bune a fost avansat la gradul de locotenent-major și numit în parte din Biroul Executiv al Comitetului de Inițiativă pentru înființarea funcției de adjutant superior de divizion la Topraisar, în Dobrogea. Uniunii, la data de 31 mai 1990. De asemenea, colonelul Constantin De la data de 1 septembrie 1954 ofi erul a fost mutat în Regimentul Popescu a participat la constituirea Asociației Naționale „Cultur Eroilor”, de Artilerie din Huși, ocupând funcția de comandant Baterie Aruncătoare cu condusă de un fost coleg de școală militară, colonelul Stelian Popescu. Reacție. După un an de muncă, în toamna anului 1955 ofi erul a fost avansat căpitan și promovată în Regimentul de Artilerie din Roman, în funcția de Șef Birou Operații și Pregătire de Luptă la Divizionul 339 Aruncătoare cu Reacție. Fiind notat cu calificative maxime, în vara anului 1956 a fost admis la Academia Militară București, Facultatea de Artilerie Terestră. La orele de curs, la exercitiile metodice pe hartă și la jocurile de război din aplicațiile executate s-a remarcat prin ușurința întocmirii documentelor de stat major. După absolvirea Academiei Militare ofi erul a fost avansat la gradul de maior și numit, în anul 1959, lociitor al comandantului pentru artilerie în Divizia 64 Tancuri Târgu Mureș. A fost apreciat cu calificativele bine și foarte bine pentru îndeplinirea atribuțiilor funcționale și avansat, în anul 1964, la gradul de locotenent-colonel. 388 Veterani din județul Suceava Veterani din județul Suceava 389

5. Plutonier-major Ioan DUMBRAVĂ asigurare a ordinii publice și întocmirea documentelor de evidență, în calitate de furier la Biroul Evidență Grada i-Soldai. Avansat la gradul de sergent, Ioan Dumbravă a fost mutat la S-a născut la data de 1 august 1914 în pitoreasca localitate montană Centrul de Instruire nr. 3 Jandarmi Iași, îndeplinind funcția de furier la Doroteia, județul Câmpulung-Moldovenesc (azi județul Suceava). Părinții Biroul Evidență Grada i-Soldai până la mutarea la Inspectoratul de săi, Nicolae și Ioana, oameni harnici și gospodari, au avut patru copii: Ioan, Jandarmi Suceava, la data de 9 octombrie 1946. Refuzând propunerea de Vladimir, Floarea și Veronica. Ioan (Niă, cum îi spuneau rudele

145 ani de la proclamarea
Independenței României

și angajare în armată a fost trecut în rezervă, cu gradul de sergent. prietenii) a avut înclina ii spre carte, absolvind cu rezultate bune primele În anul 1941 a fost decorat cu medalia „Bărbă ie și Credin ă”, cu șapte clase, în localitatea natală. Până la vârsta majoratului și-a ajutat panglică, clasa a III-a, și în anul 1995 cu medalia „Crucea Comemorativă al părin ii la muncile din gospodărie. celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. Asocia ia Na ională a Venindu-i timpul satisfacerii serviciului militar, Ioan Dumbravă a Veteranilor de Război l-a ajutat să fie avansat până la gradul de plutonier- fost încorporat, la data de 20 aprilie 1936, la Centrul de Instruc ie nr. 4 major, să primească pământ și pensie de veteran de război. Jandarmi Cernău i. La data de 22 februarie 1937 a fost mutat la Legiunea de Ni ă Dumbravă s-a căsătorit, la data de 17 martie 1945, cu Jandarmi București, Forma ia Căilor Ferate Române, unde a îndeplinit Paraschiva Băi an, din Zaharești, comuna Stroești, jude ul Suceava, misiuni de pază și ordine. După trei luni a fost readus la Centrul de împreună având un fiu, Dumitru, și o fiică, Elena. Om harnic, Ni ă Instruc ie nr. 4 Jandarmi Cernău i. Perseverent, disciplinat și politicoș în Dumbravă a lucrat în calitate de oficiant poștal și poștaș la Oficiul Poștal rela iile cu șefii și camarazii săi, soldatul Ioan Dumbravă a fost avansat la Stroești. În orele libere și-a lucrat pământul, împreună cu so ia sa, și ea gradul de fruntaș, la data de 1 octombrie 1938. Ca urmare a apari iei pe fostă oficiant poștal la Oficiul Poștal Stroești. cerul Europei a norilor negri ai celui de al doilea război mondial, la data de Dumitru Dumbravă (Dănu , pentru cei apropia i), pensionar militar 1 aprilie 1939 fruntașul Ioan Dumbravă a fost concentrat, pentru (fost maistru militar principal), este căsătorit cu Maria Simion (șef Serviciu completarea instruc iei, la Legiunea de Jandarmi „Someș” Cluj. După Pre uri la Fabrica de Sticlă Suceava). Din prima căsnicie, cu Elena, Dănu numai o lună petrecută aici, a fost mutat la Legiunea de Jandarmi Suceava. are trei copii: Ionu , absolvent al Conservatorului de Muzică, Daniela, Obligativitatea cedării de către România a unor teritorii din trupul absolventă a Academiei de Știin e Economice, și Alina, absolventă a ării, în vara anului 1940, către Uniunea Sovietică (Basarabia, inutul Conservatorului de Muzică. Her ei, partea de nord a Bucovinei), Ungaria (partea de nord a Elena Boaru, fiica so ilor Dumbravă, inspector la Starea Civilă a Transilvaniei) și Bulgaria (Cadrilaterul), a îndurerat profund poporul român Consiliului Jude ean Suceava, a fost căsătorită cu inginerul agronom Mircea și pe to i ostașii armatei române. În aceste circumstan e sumbre, fruntașul Boaru, decedat în luna noiembrie a anului 2005. Împreună au avut o fiică, Ioan Dumbravă a fost mobilizat, la data de 26 iunie 1940, în ziua când Daniela, actualmente consilier juridic principal la Prefectura Suceava. guvernul Uniunii Sovietice a adresat guvernului României prima Notă Plutonierul-major Ioan Dumbravă a decedat la data de 27 martie Ultimativă de cedare a Basarabiei. 2006. În ultima poezie, intitulată „Un gând la despăr ire”, scrisă în ziua de 3 Demobilizat în octombrie 1940, Ioan Dumbravă a fost concentrat, ianuarie 2006, își anun a trecerea în lumea veșnică: la data de 22 februarie 1941, și apoi mobilizat, la 20 iunie 1941, în cadrul Legiunii de Jandarmi Suceava. Avansat la gradul de caporal a participat la Foaie verde solzi de pește, luptele de eliberare a păr ii de nord a Bucovinei. În ziua de 1 septembrie Omu-n lume cât trăiește 1941 a fost mutat la Inspectoratul de Jandarmi Cernău i, unde a îndeplinit Critică și dușmănește misiuni de pază și asigurare a ordinii publice. De la data de 1 noiembrie a Tot la rele se gândește. fost mutat la Compania 86 Poli ie Odessa, unde a îndeplinit misiuni de 390 Veterani din jude ul Suceava Veterani din jude ul Suceava 391

6. Nu gândește omul bine Căpitan Antoniu BURDUCEA Că moartea pe furiș vine. Nu te-ntreabă dacă po i, Că moartea vine la to i. S-a născut la data de 21 martie 1914 în comuna Năeni, jude ul Buzău. A absolvit Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Î i lași casă, î i lași sat, Dealul-Târgoviște și apoi Școala Militară Ofi eri Infanterie din București, în Degeaba te-ai zbuciumat. anul 1935. La absolvirea școlii a fost avansat la gradul de sublocotenent și Pe pământ cât ai stat, numit comandant de pluton pușcași în Regimentul 32 Infanterie „Mircea” Foarte mult te-ai consumat. din Ploiești. În anul 1937 ofi erul a fost mutat în Regimentul 6 Vânători De ești bogat sau sărac, (Infanterie) din Băl i, Basarabia. Pentru bunele rezultate ob inute în Moartea sosește în prag. activitatea de instruire și educa ie, Anton Burducea a fost avansat, la data De ești rău sau hain, de 5 mai 1939, la gradul de locotenent și decorat, în anul 1939, cu Medalia Bătrâne ele tot vin. „Centenarului Regelui Carol I”. Locotenentul Antoniu Burducea s-a ocupat, cu maximă Că așa-i lumea făcută, responsabilitate, de instruirea subordona ilor în zona viitoarelor ac iuni de Omul plecat se uită. luptă de la Nistru, fiind remarcat de către șefii direc i pentru gândirea Dacă ai fost bun pe pământ, profund patriotică, fapt ce a condus la decorarea sa cu Ordinul „Coroana Rudele și

145 ani de la proclamarea
Independenței României

prietenii vor veni la mormânt. României”, în grad de cavaler, la data de 8 iunie 1940, cu puține zile înainte de sărbătoare, înainte de răpirea Basarabiei de către Uniunea Sovietică. Mobilizat, în luna Vor pune lumânare și floare. iunie 1941, în Regimentul 32 Dorobani (Infanterie) din Ploiești, tânărul Ce-i pe care i-ai iubit, ofi er a comandat Plutonul 1 din Compania a 8-a în luptele purtate pentru și de ei te-ai despărțit. eliberarea Basarabiei (22 iunie - 26 iulie 1941), remarcându-se, în mod deosebit, în luptele de eliberare a localităților Pârlii, Romanca, Rădeni, Omul este ca ceara, Cornești, Orhei, Chiperceni, Corbeni, Bulăești și Văscău. Și zăpada primăvara. Compania a 8-a a suferit mari pierderi în opera iunea militară de la Bate vântul, se topește Odessa, din Ucraina, (8 august - 16 octombrie 1941), unitatea contribuind la și în scurt timp nu mai este. Înfrângerea inamicului în localitățile Vladimirovka, Karpova, Bogdanovka, Egorovka, Ostrovka, Grigorovka și Odessa. Locotenentul Anton Burducea a fost rănit mortal de un proiectil inamic, în ziua de 26 august 1941, în luptele din zona lacului Hagi Bey. Pierdera sa i-a îndurerat pe părinții, frații, camarazii și subordonații săi. La câteva zile de la căderea în lupte a bravului ofi er, tatăl său, necunoscând această tragedie, i-a trimis fiului o scrisoare, datată 2 septembrie, în Buzău. Scrisoarea a ajuns la Partea Sedentară a Regimentului 32 Infanterie „Mircea” din Ploiești, în ziua de 17 septembrie 1941. În aceeași zi, locotenentul Mircea Stănescu i-a răspuns îndureratei familii, anunțându-i decesul eroic al locotenentului Anton Burducea: „Locotenentul Anton 392 Veterani din județul Suceava Veterani din județul Buzău 393

7. Burducea nu mai este printre noi. A căzut eroic în luptele din zona lacului Hagi Bey, lovit de un proiectil de artilerie, în ziua de 26 august 1941. Nu-l Locotenent Vasile PANAITESCU plânge și căci a căzut ca un erou, în fruntea companiei pe care o comanda. A fost un ofi er eminent și un camarad desăvârșit. Imaginea lui se s-a născut la data de 1 ianuarie oglindește în sufletele noastre. Marea durere a dumneavoastră să fie 1912, într-o familie modestă din Buzău. Înfrântă de mândria că a murit ca un erou.” Tatăl său a luptat în primul război. O altă scrisoare trimisă familiei de către cel mai bun prieten al lui mondial, la Mărășești. A făcut parte din Toni Burducea, locotenentul Dumitru Vasiliu, rănit în aceeași zi, 26 august Regimentul 8 Infanterie Buzău și a căzut 1941, la Hagi Bey, internat în Sanatoriul Moroeni, județul Dâmbovița, în luptele purtate la baionetă, în ziua de 6 scrisoare datată 20 august 1942, evidențiază profund dramatismul celor care august 1917, în pădurea „La răzoare”, au participat la acest război pustiitor: „Îndurerată familie, Vă rog din suflet contribuind, alături de alte sute de să mă considerați prezent în mijlocul dumneavoastră, împărțind camarazi, la oprirea ofensivei trupelor pierderea celui ce a fost fiu și prieten, Toni. Am activat împreună timp de germane, care năzuiau să facă jonc iunea un deceniu în aceeași unitate, împărțindu-ne permanent bucuriile și cu trupele austro-ungare la Adjud. necazurile în Regimentul 6 Vânători (Infanterie) de la Băl i și apoi în Vasile Panaitescu a urmat Liceul Regimentul 32 Infanterie. În iarna anului 1941 ne-am întâlnit la familia Militar la Craiova, unde și-a format mea din Râmnicu Sărat, care ne-a primit foarte bine. Atunci el a intuit că în caracterul și educația militară. Încă din vara anului 1941 vom traversa Prutul și vom merge din nou în Basarabia. copilărie visase să îmbrățișeze cariera Așa a fost! Ne-am revăzut voioși casa în care am locuit în Băl i. După militară. La data de 1 iulie 1932 a absolvit eliberarea Basarabiei am luptat în opera iunea Odessa. În fața Odessei Școala Militară Ofi eri Rezervă Infanterie Toni a făcut sacrificiul suprem. Războiul a făcut ca el să-și dea sufletul pe nr. 1 din Ploiești, fiind avansat la gradul de sublocotenent în rezervă. câmpul de luptă, iar eu să fiu grav rănit în plămâni și apoi internat în Mobilizat, în luna iunie 1941, locotenentul în rezervă Vasile Sanatoriul Moroeni, unde mă aflu și acum. După suferințele prin care trec Panaitescu a fost avansat la gradul de locotenent, după încheierea cu succes regret că nu am căzut mortal, alături de prietenul Toni. Împărțășesc cu tot a concentrărilor din perioada anilor 1939-1940. Ofi erul a fost numit la sufletul durerea dumneavoastră și mă închin cu smerenie în fața comanda Companiei Mitraliere, din Batalionul 1 Infanterie, Regimentul 17 camaradului erou, căzut pe câmpul de onoare, care va rămâne înscris cu Infanterie Mehedin i. La încheierea concentrării din anul 1940, șefii direc i litere de aur în Cartea Neamului. Dumnezeu să-l ierte pe Toni și să-l îl notau: „Fire blândă, cinstită și caracter perfect, locotenentul Vasile odihnească în pace!” Panaitescu a fost un bun exemplu pentru compania lui, sub toate Pentru faptele eroice de arme săvârșite în timpul războiului, în anul raporturile. Deosebita grijă față de soldat, de hrana lui, de echipamentul 1941 locotenentul Antoniu Burducea a fost avansat, post-mortem, la gradul lui, bunătatea ocrotitoare cu care dădea sfaturi și îmbărbăta pe cei de căpitan și decorat cu Ordinul „Coroana României”, cu spade, în gradul de prima i, ni-l înfățișează ca un comandant cu

145 ani de la proclamarea
Independenței României

foarte alese calități și sim de cavalier, cu panglică de virtute militară. psihologic. Ofi er foarte sincer cu șefii și subalternii săi.” Participând la luptele pentru eliberarea Basarabiei a organizat, în sectorul Talmaz, o incursiune cu o parte din subalterni și cu cei mai curajoși solda i, trecând Nistrul în pozi ia inamicului. A procurat informa ii precise despre inamic, a capturat prizonieri și a repatriat 400 de români basarabeni, care fuseseră lua i de sovietici pentru construirea cazematelor. 394 Veterani din jude ul Buzău Veterani din jude ul Buzău 395

8. După primirea ordinului de atac de la Postul de Conducere al Sergent-major Constantin PREDA Batalionului, locotenentul Vasile Panaitescu s-a avântat în luptă cu subordona ii săi, înaintând prin vacarmul creat de trageri de artilerie, baraje de mitraliere, branduri și comenzi pentru atingerea obiectivului fixat. Noua S-a născut la data de 18 februarie pozi ie ocupată de batalion a fost apărată cu dârzenie și sânge rece în zilele 1925, în localitatea Gura Sără ii, jude ul de 29 și 30 august, deși inamicul a bombardat permanent pozi ia de apărare, Buzău. La împlinirea vârstei de doi ani, chiar și cu avia ia. părin ii săi, învă ători, s-au mutat în satul În ziua de 31 august s-a ordonat, de către eșalonul superior, un nou Proșca, comuna Năeni, jude ul Buzău. atac. Locotenentul Panaitescu și-a pregătit foarte bine subordona ii pentru Absolvind școala primară în clasa această misiune. La ora fixată a declanșat atacul, însă subunitatea de la condusă de tatăl său, în anul 1936, s-a flancul stâng a fost oprită de inamic, fapt ce l-a determinat pe comandantul înscris la Seminarul ortodox „Kesarie Batalionului 1, locotenentul-colonel Totu, să-i ordone locotentului Vasile Episcopul”, din Buzău, pe care l-a Panaitescu să ia legătura cu comandantul subunită ii de la flancul stâng. absolvit cu premiul I, în anul 1944. În Locotenentul Vasile Panaitescu a trecut personal la executarea ordinului. Deplasându-se prin culturile de porumb, prin bombardamentele brandurilor perioada 1944-1948 a urmat cursurile și a avia iei inamice, a ajuns la subunitatea vecină pe care a îmbărbătat-o la Facultă ii de Teologie din București, fiind luptă și apoi s-a înapoiat la subunitatea sa. declarat licen iat în teologie, cu Ofi erul a pornit hotărât la luptă, împreună cu subordona ii săi dar, calificativul excep ional. În anul 1955 a în momentul culminant al luptei, un glon nemilos a întrerupt avântul sus inut examenele de diferen ă între seminar și liceul teoretic și a ob inut înflăcărat al eroului, care a căzut mort, fiind lovit în inimă. O clipă, diploma de bacalaureat, clasându-se al 12-lea din 152 elevi înscriși. Apoi a Batalionul 1 s-a zguduit datorită pierderii unuia dintre cei mai curajoși și absolvit, la fără frecven ă, Facultatea de Fizică-Matematică din cadrul dârji ofi eri. Universită ii „C. I. Parhon”, din București. Stingerea vie ii locotenentului Panaitescu a produs mare durere în Constantin Preda a fost încorporat, după absolvirea seminarului, în regiment, în batalion și în familia sa, pentru care era reazimul moral și luna iulie 1944, la Școala Militară Ofi eri Rezervă Infanterie nr. 1, din material, ce-și pusese în el toată nădejdea. Ploiești, care fusese detașată în aprilie 1944 la Slănic Prahova. De aici a fost Locotenentul Vasile Panaitescu a fost decorat, post-mortem, cu trimis la Școala Militară Ofi eri Rezervă Infanterie nr. 2, din Ineu, jude ul Ordinul „Coroana României”, clasa a V-a, cu spade și panglică de virtute Arad. Despre participarea la război, veteranul Constantin Preda își militară și Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, rămânând în amintirea amintește: șefilor, camarazilor, subordona ilor, prietenilor și a familiei. „Ca elev al școlii, angajat în misiuni de luptă, am trăit mari emo ii, cum nu am avut la toate examenele sus inute în cele două facultă i pe care le-am absolvit. Pe Valea Crișului Alb am inut piept unor ofensive ale unguirilor și nem ilor, îndeplinind și misiunea de observator, în turla unei biserici. Luptele au fost foarte dure la Macrea și Boxig. Mi-am învins teama, prin rugăciune permanentă la Dumnezeu. În octombrie 1944 am fost lăsa i la vatră. Am călătorit cu trenul până la Mizil și de aici pe jos, până la Năeni, circa 7 km. M-am odihnit într-o vie, unde am găsit o cărticică de rugăciuni în limba germană, pierdută, probabil, de un ostaș german, pe a 396 Veterani din jude ul Buzău Veterani din jude ul Buzău 397

9. cărei copertă scria Katholischesfeldgefängbuch. O păstrez ca amintire și o voi transmite urmașilor mei”. Sergent TR Teodor ONEA A profesat meseria de profesor de matematică și fizică până în anul 1987, mai întâi la școlile din comunele Năeni și Fin ești (1948-1954), apoi Sergentul TR Teodor Onea, fiul lui Teodor și Victoria, s-a născut la în Ploiești, la Liceul „I. L. Caragiale”, Școala Medie nr. 4, Liceul Industrial data de 19 august 1918 în satul Baraboi, jude ul Băl i. După absolvirea „Vasile Roaită”, Liceul nr. 2, Liceul Pedagogic, Grupul Școlar școlii primare, în localitatea natală, s-a înscris la Școala Normală „Trei Administrativ și de Servicii, Liceul „A. Toma” (numit, ulterior, „Mihai Ierarhi ” din Iași, pe care a absolvit-o în anul 1938. Viteazul”). După revolu ie a predat religia, la Colegiul „Mihai Viteazul”,

145 ani de la proclamarea
Independenței României

Teodor Onea și-a început cariera didactică în satul natal, unde a Liceul Pedagogic, Colegiul „I. L. Caragiale” și școlile generale nr. 32, 10 și cunoscut-o pe învățătoarea Victoria Emanoil, cu care s-a căsătorit, 25, până în anul 2003, când s-a retras, pentru a-și putea îngriji soia, care împreună având doi copii: Octavian și Lelia. era bolnavă, și care a decedat la 31 ianuarie 2005. Octavian s-a născut la data de 12 februarie 1944, la Spitalul În decursul activității didactice a îndeplinit și funcțiile de șef de „Sfântul Spiridon” din Iași. Înainte de naștere Victoria Onea a fost internată catedră, șef de comisii metodice și inspector de religie. A fost și în spitalul din orașul Bălănești, din Basarabia, timp de aproape o lună de zile. corespondent de presă și activist în domeniul propagandei religiei ortodoxe, Teodor Onea se afla concentrat în Regimentul 6 Vânători (Infanterie) din așa cum rezultă din caracterizările făcute de Patriarhia Bisericii Ortodoxe Bălănești și, dându-și seama că armata sovietică se apropia de Basarabia, și-a Române. dus soia la Iași, unde, după o săptămână, aceasta a născut. Teodor s-a Profesorul Preda, s-a căsătorit la data de 16 iunie 1949, cu Antonia înapoiat la Baraboi și a sacrificat un porc, aducând o jumătate din el la Iași, Burducea, profesoară de limba română și limba taliană. Împreună au dat unde l-a botezat pe Octavian, nași fiind plutonierul-adjutant Bali Chi (din naștere la două fiice: Mariana, născută în anul 1950, cadru militar, Regimentul 6 Vânători Bălănești) și plutonierul-adjutant Botezatu, ambii pensionară, căsătorită cu generalul dr. Spiridon Ionescu, pensionar (au un consăteni ai lui Teodor. După botez Teodor Onea și-a transportat soia și fiu jurnalist și locuiesc în București) și Anca, născută în anul 1952, inginer fiul, cu trenul, la Degera (azi Vâlcele), județul Prahova, unde soia sa avea la UZTEL Ploiești (are o fiică jurnalistă la ziarul Jurnalul Național, rubrica o soră. Întrucât trenul era foarte aglomerat, doamna Onea a fost primită într-o problemă externe). un compartiment de către un grup de ofițeri germani, care, pe rând, au înut Sergentul-major (ANVR) Constantin Preda a fost decorat cu copilul în brațe. La Degera Teodor le-a amenajat soiei și copilului un medalie „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”, ca adăpost împotriva bombardamentelor și apoi s-a înapoiat la 1945”. Veteranul locuiește în Ploiești. unitate, care se afla pe frontul din Moldova. După 23 august 1944 Regimentul 6 Vânători (Infanterie) Bălănești a fost dislocat în județul Dolj și nu a mai fost trimis pe frontul de Vest, protejându-se viaa ostașilor basarabeni, care luptaseră împotriva armatei sovietice. Sergentul TR Teodor Onea a participat la eliberarea Basarabiei, în luptele de la Freudenthal (Odessa), localitate așezată pe râul Baraboi, unde a fost rănit. Apoi a luptat la Cotul Donului și pe calea de înapoiere în Moldova, pe frontul Iași - Chișinău. Fratele lui Teodor, Ion Onea, fost învățător, a luptat în război cu gradul de căpitan, la arma artilerie. A fost luat prizonier de către trupele sovietice, la 23 august 1944, în zona Roman, și trimis în Lagărul Mănăstârca. Aici și-a rupt gradele și s-a dat drept soldat frizer și apoi s-a 398 Veterani din județul Buzău Veterani din Republica Moldova 399

10. Înrolat în Divizia „Horia, Cloșca și Crișan”. S-a înapoiat în ară în 1946 și a Fruntaș Petru BUZELAN fost trecut în rezervă în anul 1947. Soia lui a fost primită de către cumnate la Degera, Prahova. A profesat ca învățător la Colceag și Filipeștii de Fruntașul Petru Buzelan s-a născut în anul 1920, în Basarabia. Pădure. Venindu-i timpul pentru satisfacerea stagiului militar, la data de 15 După terminarea războiului Teodor Onea a muncit împreună cu noiembrie 1942 a fost încorporat în Compania 1-a din Regimentul 3 soia sa în învățăământ, în localitățile Boiștea și Petricani, din județul Neam, Transilvania Cluj. apoi în Ivrinez, Ciobăni și Mereni, din Dobrogea, și, în final, în Colceag și După efectuarea instrucției individului și a instrucției de Vâlcele, în Prahova, după care s-au pensionat și s-au așezat în Câmpina. specialitate, Petru Buzelan a fost repartizat la partea operativă a unității, Doamna Onea a decedat în anul 2000. Fiul lor, Octavian, a participând la război în calitate de pușcaș și telefonist. absolvit gimnaziul și Liceul „I. L. Caragiale” din Ploiești și apoi Facultatea de Istorie din Universitatea „C. I. Parhon” din București. A lucrat la Muzeul Până la data de 15 octombrie 1944 fruntașul Petru Buzelan, a luptat Judeean de Istorie și Arheologie din Ploiești și la Prefectura Judeului pe frontul din Ucraina, apoi pe frontul din Moldova și înfruntând Prahova, unde a fost consilier. S-a pensionat recent. Este ofițer în rezervă, primejdiile câmpului de luptă, s-a strecurat sub focul dezlănțuit de locotenent în arma vânătorilor de munte. S-a căsătorit cu Doina Popescu, infanteria, artileria și aviația inamică, refăcând legăturile firului subunităților, muzeograf la Muzeul Judeean de Istorie și Arheologie Prahova și la unitățile și marile unități militare. Muzeul Național al Petrolului din Ploiești. Împreună au patru copii: Cătălin, La data de 15 octombrie 1944, ca urmare a înțelegerilor stabilite inginer electronist, Anda, jurist, Șerban, inginer

145 ani de la proclamarea
Independenței României

electronist, și Adrian, între Ministerul de Război al Uniunii Sovietice și Ministerul de Război al avocat. României, ostașii provenind din Bucovina și Basarabia au fost lăsa i la vatră Fiica lui Teodor și Victoria Onea se numește Lelia. Ea este născută și au plecat la familiile lor. la 6 mai 1947, în Constan a, și este căsătorită cu inginerul naval Cezar Înapoiat în Basarabia, Petru Buzelan s-a căsătorit cu Agafia, o Bărbulescu. din Brăila. Lelia a lucrat ca profesor de educa ie fizică în Brăila femeie harnică și gospodină. și Gala i. Familia Bărbulescu are trei fiice: Irina, specialist în rela ii Împreună, so ii Petru și Agafia Buzelan au dat via ă fiicei Ludmila, interna ionale, Oana, economistă, și Irina, medic. care în prezent este pensionară și are un fiu, Valeriu, absolvent al Facultă ii Veteranul de război Teodor Onea a fost decorat cu medalia „Crucea de Construc ii din Chișinău. Valeriu Buzelan lucrează în calitate de Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. func ionar la Visteria Republicii Moldova. El practică cu succes și arta fotografică, din pasiune, dar și din nevoia de a-și spori veniturile materiale. 400 Veterani din Republica Moldova Veterani din Republica Moldova 401

11. Colonel Vasile FRĂTEANU Militar Teritorial Brașov și detașat profesor la Colegiul Militar 3 Brașov, fiind notat și apreciat foarte bine de generalul Dumitru Popescu. La data de 1 septembrie 1947 a fost mutat la Colegiul Militar Vasile Frăteanu, fiul lui Vasile și al Mariei, s-a născut la data de 8 Curtea de Argeș, în func iile de profesor și casier, iar apoi, la data de 1 iulie iunie 1918, în cel mai mare oraș-port al României, Constan a. După 1948, a fost numit contabil la Atelierul Central Auto București. absolvirea cursurilor Liceului Comercial și Seminarului Pedagogic, Vasile După mul i ani de serviciu, executa i departe de orașul natal, Vasile Frăteanu s-a înscris la Școala Militară Ofi eri Activi Administra ie, pe care Frăteanu a fost numit contabil, la 22 decembrie 1948, la Școala Militară a absolvit-o la data de 10 mai 1941. Ofi eri Activi Marină din Constan a. Tânărul sublocotenent și-a început cariera militară la Batalionul 5 Pentru participarea la luptele purtate pe front, ofi erul a fost decorat Administra ie din Focșani, comandat de colonelul Constantinescu. La data cu Ordinul „Coroana României”, clasa a V-a, cu spade și panglică de de 22 iunie 1941 a fost mobilizat la Colegiul Militar Brașov și apoi, la data Virtute Militară și medaliile „Eliberarea de sub jugul fascist” și „Crucea de 1 noiembrie 1941, a fost numit casier la Manutan a Brașov, având ca șef Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. direct pe căpitanul Movilă. Vasile Frăteanu s-a căsătorit cu Georgeta, împreună având un fiu, Mul umi i de modul în care își îndeplinea sarcinile de serviciu, șefii Vasile, născut la data de 23 ianuarie 1953, în orașul Constanța, militar de direc i l-au promovat administrator la subdepozitul „Arbore”, din Arciz, carieră ajuns la gradul de comandor, doctor în inginerie aerospa ială. Acesta unde a lucrat în perioada 1 martie - 1 noiembrie 1942. îndeplinește func ia de Șef Centru Management Materiale Distribu ie în Apreciindu-i-se înalta pregătire profesională, ofi erul a fost Comandamentul Logistic Întrunit. Este căsătorit și se bucură de cei doi promovat administrator și profesor la Școala Militară de Subofi eri de copii pe care-i are. Administra ie din Odobești, aici activând în perioada 2 noiembrie 1942 - 10 octombrie 1943. Pentru efectuarea stagiului pe front, ofi erul a fost mobilizat, la data de 10 octombrie 1943, la Regimentul 53 Artilerie, în zona de opera ii. A participat la luptele din Est, la cele purtate pe calea de înapoiere pe frontul din Moldova și, după întoarcerea armelor împotriva armatei germane, s-a remarcat în ac iunile întreprinse pentru dezarmarea trupelor germane. De la data de 1 septembrie 1944, ofi erul a fost mutat la Regimentul 21 Artilerie, participând la luptele de eliberare a păr ii de nord a Transilvaniei, și apoi la luptele pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei. A muncit cu multă răspundere la aprovizionarea efectivelor cu alimente, echipament și medicamente, fiind foarte bine apreciat de colonelul Dumitrescu, comandantul unită ii. În luna noiembrie 1944 a fost avansat la gradul de locotenent. După încheierea războiului, la 9 mai 1945, ofi erul a fost numit contabilul Regimentului 21 Artilerie, bucurându-se de frumoase aprecieri din partea generalului Rădulescu, comandantul Diviziei 11 Infanterie. A fost avansat la gradul de căpitan, la data de 6 mai 1945, și apoi, la data de 1 noiembrie 1945, Vasile Frăteanu a fost numit contabil la Cercul 402 Al i veterani Al i veterani 403

12. Locotenent Gheorghe MILEA Sergent Florea POPESCU S-a născut în anul 1918 în comuna Reviga, jude ul Ialomi a. Tatăl S-a născut la data de 16 martie 1911 în frumoasa si bogata comună său, Iosif, a fost administrator al moșiei lui Arman, tatăl lingvistului Făge el, jude ul Olt. A copilărit și a absolvit școala primară în localitatea Alexandru Graur. Iosif Milea a fost căsătorit cu Neacșa și a avut 7 copii. natală, până la încorporare lucrând în gospodăria părin ilor Gheorghe și Între ei s-au remarcat: Aurel,

145 ani de la proclamarea
Independenței României

absolvent al Facultății de Construcții de Maria Popescu. Avioane din București, Zoe, absolventă a Școlii Sanitare din București, A satisfăcut stagiul militar în perioada anilor 1933-1935, la căsătorită cu Dumitru Stan, absolvent al Școlii de Arte și Meserii din Regimentul 1 Grăniceri, așa după cum reiese din foaia matricolă 1151. În București, al cărui tată a fost erou în războiul de independență, 1877-1878. perioada anilor 1939-1940 a fost concentrat în aceeași unitate. Familia Stan a dat societății două fiice și un fiu: Alexandrina, contabil În anul 1941 a fost mobilizat la Regimentul 6 Grăniceri și a principal, căsătorită cu Virgil Loghin, director la CEC Ploiești, Ioan, participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei (22 iunie - 26 iulie 1941) și absolvent al Facultății de Filologie din Universitatea București, care a lucrat la luptele de Odessa (8 august - 16 octombrie 1941). 20 de ani la Palatul Culturii din Ploiești și în prezent este muzeograf la La data de 22 ianuarie 1942, fruntașul Florea Popescu a fost mutat Muzeul „Nichita Stănescu” din Ploiești și Emilia, căsătorită Mareș, în cadrul Regimentului 5 Grăniceri, participând la luptele de la Cotul economista la Cinematografie, al cărui fiu, Doru, absolvent al Facultății de Donului (15 august 1942 - 3 februarie 1943) și la cele purtate pe calea de Istorie din București, este muzeograf la Muzeul Judeean de Istorie și înapoiere pe frontul din Moldova (martie 1944). De la data de 23 august Arheologie din Ploiești. Ștefan Milea (al treilea copil al lui Iosif Milea), 1944 a participat la dezarmarea și alungarea trupelor germane și maghiare învățător, pensionar, domiciliat în Padina Buzău, participant la luptele celui din Ardeal. de-al doilea război mondial, cu gradul de locotenent, a căzut prizonier în Cu începere de la 25 octombrie 1944, fruntașul Florea Popescu a luptele de la Cotul Donului și, pentru a scăpa din lagăr, s-a înscris în participat la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, împreună cu Regimentul Divizia de Voluntari „Tudor Vladimirescu”, cu care a participat la 33 Infanterie Tulcea, fiind lăsat la vatră la data de 15 octombrie 1945. campania militară din Vest, trecând în rezervă, la cerere, în anul 1945. Cel apreciindu-i-se participarea la război, fruntașul Florea Popescu a de al patrulea copil al lui Iosif Milea a fost Gheorghe Milea. fost decorat cu medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” și medalia „Crucea Eroul locotenent Gheorghe Milea a absolvit Liceul Militar „Nicolae Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, de lângă Târgoviște, și, apoi, Școala După lăsarea la vatră s-a căsătorit cu Ana Popescu și împreună au Militară Ofi eri Infanterie, în anul 1941, cu gradul de sublocotenent. Era un avut 5 copii: Mircea, Cornelia, Petrică, Eugen și Silvia. bărbat înalt, chipeș, ordonat, fiind creat pentru militărie. A fost mobilizat, în Silvia, născută în anul 1951, s-a căsătorit cu Dumitru Pantilie, anul 1941, la Regimentul 23 Infanterie Călărași, participând la eliberarea împreună având două fete, de profesie inginer chimist: Violeta (căsătorită Basarabiei (22 iunie - 26 iulie 1941) și la luptele de la Odessa. A căzut cu Cristian Darius, ofi er, căpitan inginer de radioloca ie) și Loredana. erou, la datorie, în înclăștirile de la 19 august 1941, de la Burdofka, Cota După război, Florea Popescu a lucrat în comer , reușind să asigure o 110. Pentru faptele de arme duse până la înaltul sacrificiu, sublocotenentul existență decentă pentru sine și membrii familiei. erou Gheorghe Milea a fost decorat cu Ordinul „Coroana României”, cu spade și panglică de virtute militară, clasa a III-a, și avansat post-mortem la gradul de locotenent. 404 Al i veterani Al i veterani 405

13. Sergent Gheorghe SEVERIN Al i veterani Fiul lui Andrei și al Vasiliicăi Severin, s-a născut la 1 noiembrie 1. Sergent Petru Nicorici - fiul lui Vasile și Ortansa, s-a născut la 1924, în localitatea Tuluțești, jude ul Gala i, unde a și absolvit școala 24 mai 1926, în localitatea Păltiniș. A participat la război cu Regimentul primară. Geniu Marină, în perioada 27 mai 1944 - 9 mai 1945. A fost decorat cu Din 1940 a participat la instruirea premilitară în Subcentrul de medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941- Pregătire Militară a jude ului Covurlui (Gala i), iar în perioada 4 martie - 25 1945”. După război a absolvit Facultatea de Istorie Geografie și a fost august 1944 a fost mobilizat la Batalionul 1 Pază Fortifica ii. Împreună cu profesor de istorie și geografie în Păltiniș și Dorohoi. al i tineri a executat lucrări genistice în spatele frontului (în Basarabia de A fost căsătorit cu Constan a Dima, maistru croitor, împreună Sud, între Bolgrad și Cahul), fiind puși la dispozi ia Regimentului 3 Pionieri având un fiu, Iulian, subinginer electromecanică. Acesta este căsătorit cu Gala i și Regimentului 1 Pionieri București, de care erau coordona i în acel Vochi a, împreună având un fiu, Adrian, elev, și o fiică, Eugenia, elevă. timp, conform Decretului nr. 888, din 15 martie 1944. 2. Caporal George Vlad - născut la 1 mai 1916 în Prundul În perioada 15 aprilie 1946 - 15 aprilie 1948, Gheorghe Severin a Bârgăului, jude ul Bistri a-Năsăud. A participat la război cu Regimentul 6 satisfăcut stagiul militar la Regimentul de Jandarmi Pedestri

145 ani de la proclamarea
Independenței României

București, iar Călărași Brașov. După terminarea războiului George Vlad a fost pădurar la apoi a lucrat în domeniul construcțiilor industriale, amintindu-și cu mândrie Ocolul Silvic Prundul Bârgăului și un pasionat vânător. de aportul pe care l-a adus la realizarea unor importante obiective A fost căsătorit cu Elena Hangan, împreună având 4 copii: economice. Prin Decretul 737/2002, al Președintelui României, a fost decorat Margareta, pensionară, Paraschiva, casnică, George, inginer silvic, Florica, cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. funcționar la recepția Căminului de Garnizoană Miercurea Ciuc. Aceasta 1941-1945”, pentru serviciile militare aduse statului român. este căsătorită cu locotenent-colonel Andrei Cichel, care lucrează la Gheorghe Severin s-a căsătorit cu Tudori a și împreună au adus pe Inspectoratul pentru Situații de Urgență. Împreună au trei fiice: Andreea, o fiică, Zina, asistent sanitar în Constanța, și un fiu, Valentin, care este învățător, studentă la Facultatea de Administrație Publică, Alina, studentă locotenent-colonel de radiolocație, în rezervă, absolvent al Școlii Militare la Facultatea de Stomatologie din Arad și Ancuța, elevă în clasa a XII-a la Oficiul de Artilerie Antiaeriană și Radiolocație din Brașov, Secția Liceul „Octavian Goga” din Miercurea Ciuc. Radiolocație și al Academiei Militare din București. Valentin și-a început cariera militară de la tehnician de radiolocație, continuând-o cu funcțiile 3. Caporal Vladimir Boca - născut în anul 1906 în localitatea de comandant de subunitate și ofițer 2 în Statul Major al Flotei Maritime Poeni, județul Suceava. Veteranul a participat la război cu Regimentul 37 Constanța, de unde a trecut în rezervă. În prezent lucrează în cadrul unei Infanterii Botoșani. A fost decorat cu medaliile „Eliberarea de sub jugul societății de pază și apărare a poligonului de la Mălina, desfășurând și fascist” și „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941- activități obștești în cadrul Organizației Județene a Cadrelor Militare în 1945”. Rezervă și Retrageră Galați și în cadrul Asociației Naționale „Cultul Este căsătorit cu Rahira Tomu din localitatea Botșana, împreună Eroilor”, filiala Galați. având 7 copii: Petru, Maria, Gheorghe, Mihai, Ana, Domnica și Evdochia. Veteranul Gheorghe Severin, în vârstă de 83 de ani, este pensionar 4. Sublocotenent Constantin Strugaru - născut în anul 1918 în și își trăiește viața alături de fiică, fiu, doi nepoți și o strănepoată. comuna Brăiești, județul Botoșani, a participat la război cu Legiunea de Jandarmi Botoșani. Constantin Strugaru a fost prizonier de război în Uniunea Sovietică. A evadat din lagăr și a fost îngrijit de o familie de bătrâni ruși. După înapoierea din prizonierat a lucrat în calitate de director 406 Al și veterani Al și veterani 407

14. la Ferma Zootehnică Brăiești și șef de fermă zootehnică la Leorda, județul Botoșani. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. Volumul al treilea al lucrării „Veterani în slujba patriei” descrie S-a căsătorit cu Estera Lazăr împreună având un fiu, Constantin, cele mai semnificative momente din viața și activitatea unor luptători care învățător, care, la rândul său, are un fiu, al cărui nume este tot Constantin, au participat la primul și al doilea război mondial. translator la Uniunea Europeană și o fiică, Lidia, studentă la Facultatea de Studierea datelor istorice aflate în evidența Arhivelor Militare Istorie Geografie din Iași. Române, precum și discuțiile purtate cu veteranii aflați încă în viață, mi-au 5. Caporal Vasile Toarcăș (născut cu numele Iosub Liviță) - s-a prilejuit trăirea unor sentimente de profundă emoție și adânc respect pentru născut la data de 14 septembrie 1927 în comuna Cristești, județul Iași, într-o cea ce au făcut aceștia, punând mai presus de viața lor servirea cu credință familie în care au fost patru frați: Vasile, Dumitru, Niculae și Gheorghe. a intereselor arii. Vasile a fost premilitar, lucrând la amenajări genistice la Cristești, Moșca și Lucrarea este dedicată împlinirii celor 90 de ani de la intrarea Pașcani, localități din județul Iași. A fost decorat cu medalia „Crucea României în războiul pentru întregire statală și națională (15 august 1916) și Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. a celor 65 de ani de la înscrierea României în războiul pentru reîntregire S-a căsătorit cu Ileana Apetrei, cu care a avut o fiică, Ștefania, statală și națională (22 iunie 1941). căsătorită cu Cornel Boaru, din Burdujeni-Suceava (împreună au doi copii: Luptele desfășurate de armata română pentru eliberarea Basarabiei Florian-Augustin, inginer energetician, și Oana, agent de turism, care (22 iunie - 26 iulie 1941), în timpul operațiunii militare Odessa (8 august - lucrează în Italia). 16 octombrie 1941), în perioada operațiunilor militare din Crimeea și Caucaz (noiembrie 1941 - mai 1944), în timpul confruntărilor de la Cotul Donului - Stalingrad (15 iulie 1942 - 3 februarie 1943), precum și pe calea de înapoiere în Moldova (martie 1943 - aprilie 1944) și, apoi, până la 23 august 1944, au produs mari pierderi în rândurile oștirii române (peste 600.000 de răni și

145 ani de la proclamarea
Independenței României

și dispăru și 71.000 de morți). În vara anului 1944, când acțiunile militare s-au mutat la vest de Prut, a început demolarea tuturor cimitirelor și însemnelor comemorative de război amenajate în întregul spațiu în care armata română a luptat în timpul campaniei militare din Est. Întrucât, în prezent, guvernul României, prin Oficiul Național „Cultul Eroilor”, face mari eforturi pentru identificarea locurilor în care au fost înmormântați eroii căzuți în campaniile militare din Est și Vest, am decis ca pe coperta nr. 4 să fie prezentată imaginea Mormântului Eroului Necunoscut. Cei interesați să aprofundeze istoricul acestui monument pot studia materialul publicat de către muzeograful Valeria Bălescu, de la Muzeul Militar Național, apărut în revista „România Eroică”, nr. 15, din anul 2001, organul de presă al Asociației Naționale „Cultul Eroilor”.

Bun de tipar: 20 noiembrie 2007

Tiparul a fost executat la Centrul Tehnic-Editorial al Armatei